

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринок 14, II. пав.
 Конто потт. шхлн 26.726
 Адреса тел.: „Діло—Львів“
 Числа телефону 365
 Рукописи редакції не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА
 в Австро-Угорщині:
 місячно 3— К.
 чвертьрічно 15— „
 відрічно 28— „
 річно 56— „
 у Львові (без коштами):
 місячно 4— К.
 чвертьрічно 12— „
 відрічно 22— „
 річно 44— „
 в Німеччині:
 місячно 28— М.
 відрічно 54— „
 За зміну адреси платити се 50 к.

Ціна оголошень:
 Рядок постійної, двомісячної або трьохмісячної за 100 к., в односторонній 1 К., в двосторонній 1.50, з редакційної частки понад або за нею не платити. Немає за 2 К. Немає за 2 К. Самих тільки друку і редакції. Оголосити на суботі і неділях окремо.
 Форми оголошень не віддають.
 Форми оголошень не віддають.
 у Львові 16 к.
 на провінції 20 к.

Видає: Видавничий Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Високий Панчійно.

Поділ Галичини і „австрійська орієнтація“ на Україні.

Київ, 25. липня 1918.

Мінішня „Нова Рада“ містить вступну статтю „про становище в Галичині“: Невже становище в Галичині, — читаємо там — ще настає по Берестейському мирі, починає виснажитися. Надії Українців на те, що вони зможуть нарешті з жити повним національним життям без польсько-шляхотського епікування, швидко розвіюються. Останні дні тринують широкі звістки про всякі офіційні й офіційні наради, на яких уже частіше що до Галичини думав категорично „по розуму“, яке на нашу мову краще перекладати — „не хоче“ „не попустимо“. Мабуть нарешті зазвучать голоси польського в парламенті, що поділ Галичини не буде.

Поділ Галичини на українську й польську частини — це життєва умова, питання бути чи не бути для галицьких Українців. Тож не дивно, що з самого початку національного відродження Українців у Галичині, в пам'ятній „весни 1848-го“ вимагання поділу стоїть на першому в їх національних українських поступатів для Галичини. Воно ніколи з черги дня не сходило, підчас громадянського підживлення висловлювалось завжди на першій плані. Не раз воно було вже вже на порозі свого здійснення. Але... в відповідний момент австрійське правительство раз у раз підлягало тиску пануючого елемента і одступало перед погрозами польських можновладців, „жертвуючи“ Українців Польщі. Заснування української держави в останній боротьбі за автономію галицької України й еманіпацію її од архаїчної історичної Польщі надало надзвичайного розмаху і давало певні надії, що цим разом, по всіх страмах російського „освобождення“ 1914—1915

рр., одвічні мрії української людности в Галичині нарешті справдяться. І на порозі цього вноу лунає оте „по розуму“, яке ми перекладаємо, як „не хочемо“.

Не будемо говорити про вимоги права, справедливості і т. и., — там, де рішає сила, ці нагадування не до речі та й серйозно права галицьких Українців порадкувати своєю долею, звісно, ніщо одкидати не може. Але не треба забувати, що історичні назви д'юх народів Галичини, як і по всьому світу, не рішаються відношенням сил за даного моменту. Ще не скінчилась титанична боротьба сил у світовій війні і які вона ще несподіванки принесе — ми не знаємо. Але бачили вже приклади, що вчорашні бурні веремжі сьогодні лежали поваленими і знищеними, що вчора повалені і знищені піднімали голови сьогодні... „Нова розумна“ справа, справи життя і смерті, не рішає, отже боротьба провадитиметься далі, тільки ще більшого розмаху повинна вона набрати од свідомості нової ковади, наодієної до того ж підчас надзвичайного зросту національних ідей. Такі удари не забуваються, а тільки завзяття додають і сили на нову боротьбу.

Маємо надію, що не зважаючи на всі перешкоди, поділ Галичини така стане довершеною фактом, хочуть цього чи не хочуть теперішні господарі становища. Але разом не можемо ще не підкреслити, що останні події в Галичині дають добру ілюстрацію до поновлених розмов про австрійську орієнтацію на нашій Україні. Ми візьмо історію наших земляків під австрійським берлом, ми бачимо факти сучасності — і з цього робимо свої висновки, — висновки хочаб що говорив негаразд обивательщина, од тієї орієнтації дуже далекі.

заключення дальших мирозних договорів з Росією, Румунією і Фінляндією. В цісарській відозві до народів монархії торжественно велічалося миролюбів у населення нової Української Держави. Від того часу нічого не змінилось у відношенню до нашої монархії.

Пролозку у доставі сподіваного збіжа з України треба приписати передовсім тій обставині, що війська нашої монархії увійшли за певно на Україну і то йно в тім часі, коли більшовицький вандалізм знищив не лиш великі збіжжіві припаси, наградажені по містах, але й морально зіпсував населення, яке мало доставляти збіжжя і розбив рішучі організації. Ту проволіку спричинило також поведіння і поступовання австро угорських військ на Україні, яке супроти тамошнього селянства часто бувало різке і насильне військ, ще відповідно до свого національного складу (передовсім Поляки) поведилися як оборонна гвардія польської більшовицької півності; вкінці винна тому і та обставина, що не прийнято предложення тодішнього республіканського українського правительства, що би доставою збіжжя займалися місцеві сили, об'єднані з краєм, тільки українському правительству накинено роботу збіжжя нездійснені австрійської організації. Впрочім проти проволіки у доставі збіжжя стоїть несповнення обов'язку, який взяла на себе Австрія в берестейському договорі, щоб Україні доставити свої товари. Що сей фактичний стан правдивий, свідчує з того, що Німеччина, яка мала би таке саме право як наша монархія не ратифікувати договору з приводу нестачі доставки збіжжя, догоріла ратифікувала і виміняла ратифікаційні грамоти.

З огляду на те, що Німеччина задумує виповнити договір в цілій його повноті, отже що до відмежування України, а Болгарія і Туреччина також ратифікують договір, то нератифікування його зі сторони нашої монархії вожим актом супроти нової Української Держави, який дасться пояснити тільки на вступі наведеними мотивами міністра заграничних справ, щоби піти на зустріч бажанням одної з політичних партій.

Щоби позискати голоси польського кола для бюджетової провізорії, ставить ся на карту признать великої сусідньої держави, яка певно сподіється кращої будучості і визнається миролюбивий настрій у людности тої держави, яку звелічав сам монарх у високопарних словах.

До того становище нашого міністра заграничних справ в справі берестейського договору з Україною зогієм противне становищу Німеччини може некорисно вплинути на наш союз з Німеччиною.

Підписані питають Ексцеленцію пана ц. к. президента міністрів:

1) Чи він схоче зажадати негайно у міністра заграничних справ висвітлення, чи дійсно наведені вище причини договору стоять на перешкоді ратифікації берестейського договору, а коли ні, то які причини може гр. Бурія навести для того, що він не хоче ратифікувати договору та сповнити обов'язку, який взяли на себе Австрія супроти України?

2) Чи пан ц. к. президент міністрів схоче Високий Палагі ще аеред відложенням її засідань дати пояснення про те?

За додержання берестейського договору.

Невже запит повелів Егона Петрушевича, Миколай Високий і тов. др. президента міністрів з приводу ратифікування мирного договору, заключеного з Українською Державою в Берестю дня 9. лютого с. р.

Ще на засіданню дня 16. с. м. підписаний на першій місці несповні запит до правительства, чому ще не ратифіковано мирного договору з Україною, коли він був предложений Палагі, та як може правительтво виправдати те, що доси договору не ратифіковано. Сей запит остався без відповіді правительства. За те дізнавшись відомі, що пан міністр заграничних справ у своїх умовах, заключених в Польщі, взяв на себе обов'язок не ратифікувати договору, заключеного з Українською Державою в Берестю дня 9. лютого, бо на його і заквіт з польського кола відносно на Україні по всій імовірности вступити до злуки з Росією і тому не будови ніякими, щоби монархія ратифікацією мирного договору знову не признала існування нової держави „України“, як се на погляд пана міністра заграничних справ на жаль зроблено завчасу в Берестю. А колиби проти його сподівань Українська Державя таки вдержала свою самостійність, то пан міністр заграничних справ думав, як се прирік заступникам польського кола, в той час через свого дипломатичного заступника в Київ, який може свої бажання віддавати на Україні, виключити в берестейського договору ті точки, якім протидіаються Польки. Ходять про відмежування Ходяжини і, як ми знаємо в Берестю заключено між заступниками Української Республіки і заступниками австрійської монархії. Сей послідний договір має містити певний обов'язок австрійського прави-

тельства—в покликанню на добровільну постанову Його Величності цісаря Карла — що найпізніше до 20. липня с. р. буде предложений австрійській Палагі проект законопроект про злуку областей населених Українцями в австрійській жолвній монархії в одну провінцію.

Се, ще дійсно австрійське правительство не сповнило таго послідного обов'язку до дня 20. липня, а за те дня 22. с. м. одначасно з ежовіщенням димісії президента міністрів др. Зайдлера міністерство заграничних справ представникам преси подало вистку, що такий тайний договір був вправді, одначе теперішнє правительство в Києві в послідних днях формально зреклося його—се все так само як заява довіря, висловлена бесідниками польського кола під час минулої дебаті над першим читанням бюджетової провізорії — доказує, що вгадані на вступі чулки кружляють вже від тижів в польських політичних кругах про недодержання берестейського договору з Українською Державою в цілі внаслідження польського кола озирають ся на фактах.

Мирний договір в Берестю, заключений з заступниками Української Держави був перший, який заключили осередні держави і виключно тому першому мирозі треба завдячити

Дорошенко і Липинський уступають?

Львів, 29. липня 1918.

З доброго жерела дізнаємось, що на зречення тайного договору зважився гетьман Скоропадський на власну руку, без порозуміння з радою міністрів, зосібняж без відомости міністра заграничних справ Дорошенка. Та, зважившись на таке діло, гетьман вкорі отамився і звернувся до гр. Бурія з заявою, що його

акт зречення, як неформальний і не доконаний покликаним правно-державним органом, не має законного значіння, тай домагався аверету грамоти зречення. Гр. Бурія одначе відмовився признавати зречення неважним.

В зляви в самовільним актом гетьмана Скоропадського стоїть чулка про недалеке уступиве міністра Дорошенка і віденського посла України Липинського, котрих гетьман своїм актом закликає.

„Буковина“ про Скоропадського, Форґача і Буріяна.

Львів, 29. липня 1918.

Останнє число органу посла Василька (з 26. с. м.) принесло у вступній статті між ин. ось які уваги:

Гетьман Скоропадський зревизував з тайного договору в Берестю мовляючи свій зрок тим, що створення автономної української провінції в Австрії в сусідстві української держави не може принести останній хісна! До цього грієві Скоропадського австро-угорський посол в Києві гр. Форґач, який робив це з поручення гр. Буріяна — обидва ж ці панове, як видно, тої думки, що українська держава взагалі недатна до життя і що граф Чернін заключив умову з заступниками неіснуючої держави.

Своїми закидами хочуть скомпромітувати во имя першої лінії гр. Черніна, а в дальшій лінії пригрозити Східну Галичину до австро-польської розвязки, котрої держить ся Буріні руками й ногами, згідно, як би австро-польській розвязці спротивила ся Німеччина, пере-

вести відокремленню цілої Галичини (разом з Східною Галичиною) на підставі розпорядку в 5. листопада 1916 р.

„Акт 5. листопада, це ж заслуга гр. Буріяна, а його антиукраїнське обличчя звісне нам ще з року 1916. Поїздки польських магнатів до Будапешту не отати без участі, а руки до цього національного влочину поляв малярсько-польській свідці гетьман „всієї України“ Скоропадський.

„Деки оставав Зайдлер при кермі, який хотів додержати даного слова Українцям, ми ще мали надію, що до поділу Галичини таки прийде, бо цар не дав би був відвести ся від свого сиачно о наміру одним Буріяном, який своїм успіхом завсочив д-ра Зайдлера і мабуть тін поінформував і корону в тім зміслі, що українська держава добровільно подержувала за тайний договір. Гр. Форґач подякував мабуть в цієї сажої причини також і те гарне умотивованні, яке Скоропадський додав до свого зревизування з тайного договору“.

Голова ради міністрів і міністер внутрішніх справ Ф. А. Лизогуб освободжується від виконання обовязків міністра внутрішніх справ, залишаючись головою ради міністрів.

Палковника Кейхеля 20. липня призначено Васильківським повітовим старостою. В. О. Каменського призначено старостою голви ради міністрів при Османському консульстві в Константинополі. А. А. Бакуринського увільнено, згідно з проханням, од виконання обовязків помічника губернатора якого старости Чернігівщини П. Завадського в 20. липня призначено начальником адміністративного відділу департаменту загальних справ міністерства внутрішніх справ.

Українські велівниці під німецькою управою.

Львів, 29. липня 1918.

„N. Leb.ig. Zig.“ доносить в Києві від 26. липня: Німецькі військові власті почали з днем 20. липня управу велівниці на Україні. Сей рух дозволений виконувати для війська; без військових документів отвертих приказів („Offener Befehl“) тада в Україну недозволена. Получення в Києві поезів Броди перерване. Денно курсують для військові поїзди, а саме з Підволочиска до Овруча через Жеріку і до Києва.

В Італії і Альбанії.

ВІДЕНЬ, 27. липня (ТКБ). Урядово: На тирольським фронті наступні війська при підпринятю в долині Кончеї і Вальму завзяли неприятели крогаві втрати. В Альбанії відбули наші війська ворожих приступів і виборили собі під Катин переправу через Семени. В області на північ від Берат триває боева діяльність.

ВІДЕНЬ, 28. липня (ТКБ). Урядово: На південнім заході не було ніяких боєвих ділань. В Альбанії відперто під Арденіта війська італійських наступів.

„На передполях нових становищ“.

БЕРЛІН, 27. липня (Вольф) Урядово: Група кн. Рупрехта: Боева діяльність в селір в многих місцях віджила. Протягом року зростає вона особливо по обох боках Селіра в залуці з безуспішними наступами англійської піхоти.

другим уступом п. в. „Ідеальні передумови укр. державности“. Коли ся пража махати в лись“ бути перерісена на більший таір, то в уступ повинен тоді бути як найширше розроблений.

Автор підчеркує в ній, що освіта на Україні стояла вище ніж у Москві й переконана в хідно європейськими елементами, переконана з Риму; Московщину відтягла від контакту західною Європою Візантією й Татарщиною.

З тим як Рімом жерелом освіти було трохи инакше: він в середніх віках (про старі часи тут нема що говорити, а в новіших годі) вирізняти з Візантією, бо вона була вже під турецьким ярмом) „лежав переважно обложеном умів тільки випалювати вално зі старими триумфальних луків“ та розтягати оброблені камені з величезного колодеза. „Pietro Vergerio спевняє, що ще в половині 15-го століття багато людей в Римі уважало освітленого за таку, яка не приносить чести“ (в у Хлендовського: Рим, люди відродились). Шойно наплив саме візантійських учень в живив і Рим і інші італійські міста. Річ иніми характеристична, що найславніша освіта тих часів була не в Римі, тільки в Венеції. Але не справива її собі та „підняв своїм коштом, хоч мала за що. Подарував благородній раді републики „чоловік високого походження“, б. візантійський Василій Веспарій, що хоч в Римі став кардиналом, узяв за відповідне не лишати в тім місті свого більшого скарбу.

Во істину — ми не маємо чого спорозуміти духовних звязків з Візантією. Як раз вона передержала старинну культуру в часах, коли в Римі не було навіть людей, що розуміли її. Шойно ген-ген описав і то дякуючи Візантії розвинулася на заході (не в Римі) освіта, якої варта було черпати. І тут ніяка була ніякаги, який саме західно-європейський самантами перенесла укріплення освіти.

Періодуючи Москвитин з Українцями, хочуть астер у черних ієрархія, коментуючи

Зміни в українським правительстві.

Львогуб. — Кіотяківський.

Київ 26. липня 1918.

Урядово оголошують нині ось який лист пама гетьмана до голови ради міністрів:

„Високоповажний Федору Андрийовичу! З перших днів утвердження нового державного строю на Україні, Ви згодились стати моїм найближчим співробітником і прийняти високовідповідальну посаду голови ради міністрів. Разом з цим Ви, згідно моєго прохання, згодились теж взяти на себе посаду міністра внутрішніх справ.

Об'єднуючи ці дві посади, Ви, при виключно тяжких умовах, звязаних з утворенням державного порядку і законности на Україні, прищовали в величезною саможертвою і завдяки Вашій виключній праці, звано цілу низку законів першої державної ваги, котрі з'являються підставою економічного і культурного розвитку Держави Української. Разом з цим, Вашою енергійною працею збудовано і поставлено увесь складний апарат міністерства внутрішніх справ.

В цей час, коли в кожному днем поширюється сфера діяльности уряду і повстає инака складних завдань державного управління, як з боку внутрішньої політики, так і з боку відношення України до інших держав, обовязки

Ваші, як голови ради міністрів постільки збільшились, що вимагають того, щоб Ви підком віддалися праці для успішного їх розрішення.

В почутті цих обовязків перед Державою, Ви звернулись до мене з проханням увільнити Вас від обовязків міністра внутрішніх справ. Цілком позиліючи Ваші міркування і маючи на думці, що увільнившись від біжучої праці по міністерству внутрішніх справ, Ви станете для мене ще більше цінним помішником і співробітником при розрішенні найскладніших питань по других відомствах, я дав Вам свою згоду на Ваше бажання.

Висловлюючи Вам свою щирю подяку за всю Вашу безперестанню працю, завдяки котрій в самий короткий час" складене відомство міністерства внутрішніх справ було Вами поставлено на тверді відвалини, я певний, що ми з Вами і на дальше будемо працювати в повній згоді, на користь і благо рідної нам України“.

Щиро Вас шануючий і сердечно прихильний Павло Скоропадський“.

Міністром внутрішніх справ призначено проф. І. О. Кістяківського — бувшого державного секретаря Української держави.

В другій частині праці маює нам автор телеграфічним стилем історію розвитку української державної ідеї від найдавніших часів аж по нинішні. З неондним його твердженням можна уже спорити. І так не видається нам влучним, неможли українська державна думка потрібувала аж „відживати“ по здобуттю Києва Татарями (р. 1240) в формі галицько-волинської держави. Бо та думка ще зовсім тоді не була замірля. Так само не годиться з поглядом автора, немовби й галицьку державу „повалила“ татарська інвазія. Ще за останнього галицько-волинського князя була ся держава міцним організмом, перебувши всі татарські інвазії на велику скалю. Навіть по анпертю нашого княжого роду галицьке боярство держало ту державу майже ціле десятиліття. Польський король Казимир тільки почавши й маївцями посунався був до Львова, дуже скоро втік, зрікся всіх прав до Галичини і записав, що ніколи не нападатиме на неї. Шойно потому політична констеляція змінилася так, що Казимир міг безкарно зломати свою присягу.

Одначе на сю книжку Донцова слід дивитися з правно державної точки зору. Як така представляє вона мабуть першу пробу, дати перегляд усіх етапів, як переходила українська державна думка, як вона ставала ділом і які були відношення між нею тай иншими європейськими державами. Пража ся робить вражінне нарису, а місцями тільки диспозиції до більшого твору. Так і хотілоб ся побачити в нотках до такого більшого твору ряд документів, які автор тільки агадує. Освітлене тих документів і характеристика осіб, що їх укладали, надалиб такому творови — але значинне, м. м. в популярнованню нашій справі ваграницею. Через недостачу такого твору майже всі наші зублікації, призначені для загранки, подіби до себе як каляні веді. Супроти того можна сумніватися, чи який вуживет, неречитавши дої такі зублікації, сичне до рук ще ошу.

Третя частина праці („Підстави української державности“) містить особливе соціалі-

З нових книжок.

Д-р Дмитро Донцов: „Українська державна думка в Європі“. Львів, 1918. Видана в „Всесвітній Бібліотеці“ (т. 15) під ред. Ів. Казановича. Стр. 80. Ціна 2 К. 10 сот.

Писання Донцова належать до тих, які беру до рук без остраху. Таких авторів не конче багато у нас — тай зрештою не тільки у нас. Велику більшість публіцистів становлять люди, що або не читають нічого (крім своїх „творів“), або пишуть так скучно, що сміло можна їх зачислити до класиків і без читання зложити в належнею пошачою в шафу (що звичайно й діється), або знов не вміють робити висновків з того, що кругом них діється і що самі описують. Якже часто, особанво у державно-українській публіцистиді, можна зустріти зрештою інтересні статі, які кінчаються просто безглуздям напаминанням, щоб українство не повалило в шовінізм, або всікі невдачі звязують на шовінізм, хоч нам далеко ще до передсінка шовінізму. Лидий, котрі уважаєт себе покликаними до публіцистики на тій основі, що в студентських часах писали поезії або тому, що мають повільність в родині, не зачисляю взагалі до публіцистів.

Отож Донцов не належить до жадної зі згаданих категорій. І длятого — мимо його двоохтрех публіцистичних промаків — можна його писання читати без остраху, що не дочитаємо їх до кінця або що дочитаємося до „нічого сказати“.

І ще одною важною прикметою визначається він своєю самостійницькою орієнтацією з протинско-вською-закраскою, опертою на цілі ряди ровумових, історичних і „чуттєвих“ аргументів.

Найновіша книжка Донцова має всі прикмети його пера (вона почаста була вже оповіщена в німецьких мові, але деякі її уступи свіжо написані). У вступі коротко представлено неформальність і шуваність забуття української державної ідеї в Берліні та звязано ту ідею з вимагання політичної рівнозати.

Група вій. наст. престолу: На боєвищі між Союзом і Рейхом боєва діяльність вчора помітно ослабла. В Шампанні відверто чистинні наступи Франції по обох боках Рейна.

Група «н. Альбрехта»: Успішні стежі вилучили в Бельгії і Сундговії.

Група «н. Вольфа»: Урядово: БЕРЛІН, 28 липня (Вольф) Урядово: Група кн. Рупрехта: Жюба стежна діяльність. Сульшійші впади неприятели на північ від Лі. го обох боках Союзів і на північній заході від Мелпідієт відверто. - В поодиноких відтинках діяльність артилерії.

Група «н. вост. престолу»: На боєвищі між Рейхом і союзом. Менші бої піхоти на передвоєх нових становищах.

В Шампанні відверто неприятели в місцевім наступі в ній передлі становища на південь від Fichtelberg. Наш протираступ його в більшій часті відкинув.

Вечером: Бої над Оупі, впрочоім спокій.

Американське повідомлення.

ВАШІНГТОН, 28 липня. (Рейтер, Ткб.) Генерал Марч денсен: Експедиція американської армії пішла з Франції до Італії. Настіком операцій на фронті між Енсою і Марном стоять тепер німецькі війська о 11 миль далше віддалені від Парижа. Лінія союзників скоротилася далі о 10 миль. Поступи Англіїців на захід від Рейса поставили німецькі війська в критичне положення.

Воєнний секретар Бекер взяв в сенаті, що військова комісія надіється, що транспорт американських військ в липі і осягне число 300.000; загалом перевезено до Франції 1,250.000 жовців.

Намісниківський ратушковий Комітет для учительства і урядників східних повітів Галичини.

Нам прислано такий урядовий комунікат: Намісниківський ратушковий Комітет покликаний, як звісно, до несення помочи тяжко нашкоджену населенню повітів, найнижше від наїду освободження, уважав одним з найбільшшх свої обов'язків зайнятися з особливою прихильністю численними кругами осіб, які усякою працею служать суспільности, а зокрема, як всюди, так особливо на тих спустошених просторах супротив величезної дорожнї, труднощі добути товарів і невідаточих виходів викликає як найбільший жаль.

Тим труднішим, то є учительству і урядникам встановлен Комітет прийти в помічю доставляючи їм приличні, їх суспільному становищу.

сповідності й якусь орієнтацію, майже завжди погору перед кождою зміною, навіть такою осоружною як Івана Грізного; Українціж 16 і 17 століття організували ряд повстань проти суспільних і політичних уряджень польської республіки. Сей дух активності зберігли Українці аж до останніх часів — до часів 1905 і 1917 рр. Серед трьох могутніших народів, що живуть на землях східної Європи, себто Московців, Українців і Польців, виказують Українці найбільшу здібність до кооперації. Політич. суспільні й релігійні підстави московської культури сотворили там культ субстанції (табу); наслідки того були: тупість, зв'язаність, особиста індоленція і недостача самодіяльності — як факти та негати індивідуалізму — як постулат, ідеалом Мискала не творча праця, лиш або втеча від життя, або анархія. Українці протинно засвоїли собі ідеї здорової громадського згоду і внутрішню діяльність — підстави всякого громадського поступу.

Ми в дійснім інтересом слідилиб за докладнішим розробленням й усюванням цих поглядів автора впр. у проявах психіки та діяльності поодиноких верств чи гуртів українського народу й інтелігенції. Тим більше, що автор має визначний обсервційний змісл, уміє органічно підходити до своїх тем і, що на нашу думку дуже важне, любить шукати за матеріалами.

Книжка видана на дуже добрім папері й гарним друком. Але коректа неможлива, містяться змішані зміст думок!

При кім книжки є «ножиточна новість», яку завозить у своїм видавцтві п. Каліно-Володимирський список писань автора. Вожданим булоб тільки, щоб у таких працях не було таких неприємних похибок, як пр.: «Gibbergs Handels Tidende (Стокгольм)».

Д р в н.

ноги відповідної одежі по умірених цінах. В тій цілі за посередництва Комітету утворених при Старостах постарав ся о точні викази запотребованих згаданих круті і доложив всіх сил, аби придбати потрібу скількись відповідних матеріалів на одіж. На основі одержаних звітів і звістель була оправдана надія, що найліпніше в ційти ті матеріали будуть вже зібрані і перед кінем його вісяца поглянемо вогмотрене в них потребуючих.

На жаль зайліша схота і пильні заходи стічалися з усіх сторін з неперелвиженними перепонами і заводоми, як хвилево грозили престо спинення цілої акції і аж тепер по ініціативнім припіненню всім Комітет осягнути намірену ціль хоч не вперсі, бо неодержанне додержанн придлів приневолило оглядати ся за чужими жезелами, які доставили товарів значно дорощих як спершу числено, в гаслідок чого і що до ціни і що до якості матеріалів акція кувала впасти менше усюшно, як було намірене. Одначе на кожній случай представляє для інтересованих поважну користь в порівнянню з усімним вясемотреннн, на яке будимб засудженн, колиби Комітет не був поробив заходів в тім напрямі.

Отже помімо того, що підняті заходи не увінчали ся в цілости пожаданнм успіхом і що акція не дала покінчити ся в часі первісно назначеним, Намісниківський ратушковий Комітет має полішкуюче пересвідченнє, що в межах вичинених всім територіальним кругом і дуже обмеженою можливістю, і дасть все таки добру прислугу численним кругам людей займаючих важні і позиточні становища в суспільности, а виходячих ся в теперішній пер' в найтяжших житєвих услугах.

Тепер зібрані матеріали сортують ся, оцінюють і розділюють на повіти, в можливім приміненім до зголосених вимовлень і узглядненнєм засади строгої рівномірности, а в найближших днях гівані відпоручники з поодиноких повітів прибувають до Львова, аби їх відобрати і переавести на місце для остаточного розділу між відборців.

НОВИНКИ.

Львів, 29 липня 1918.

— **Бавендер Левницький**, секретар міністерства судівництва, помер в Люблинці в домі свого теста о. Метеллі в п'ятницю 26. с. м. Похорон відбувся в неділю. Покійний лишив угору і двоє дробних дітей. У їх знаємих полишив Покійний найліпшу память. До брата Покійного, посла д-ра Кєстя Левницького, глибоко потрясеного болічною втрапою, напливають з усіх сторін краю заяви широкого співчуття, до яких прилучається й наша редакція.

— **Українські військові школи.** Військове міністерство розробляє проєкт одкриття на Україні вісьми військових шкіл. Мають бути засновані 4 піхотних школи, 2 артилерійських, одна кавалерійська і одна інженерна школа.

— **Що про національний склад учнів середніх шкіл.** Коли псидивитись відповілі середніх шкіл м. Києва на анкету міністерства освіти про національний склад учнів, то перед очима становиться інша картина, ніж та, яку ми бачили, розглядаючи відповілі середніх шкіл пяти губерній України. У Києві переважає великоруська національність: учнів великоросів тут маєтсья 44,4%, а Українців тільки 36,4%, євреїв — 13,4%, поляків — 4,4%. Розглядаючи склад учнів по окремих гімназіях зауважимо, що напр., у VIII. гімназії великоросів — 48%, у II-ий — 54%, у IV — 60%, а у VII-й аж 76,4%; відповідна кількість Українців у тих гімназіях така: 24%, 32%, 20% і 14,4%. Тільки в трьох гімназіях з тих, які дали відповілі на анкетну картку, Українці роблять не тільки більшість, як у II-й укр. гімназії, де Українців майже 100%, бо всіх учнів 242, а з них неукраїнців тільки 3, але являються виключними відвідачами гімназії, як у III-й укр. і в укр. міській.

— **Горний смертельно ходий.** Максим Горький, як доносить „Соліте della Sera“ зі Стокгольму, занедужав на чернінку. Його кінець недалекий. (Ткб.)

— **Холера в Росії.** По останнім донесенням Петроградської агенції занедужало там на холеру дня 18 і 19 с. м. по 250, а 20 с. м. 300 осіб. Загалом число недужих вивосить кілька тисяч. Також в Москві поширюєтсья пошесть. Дотепер померло там на холеру до 400 осіб.

— **Перші конституючі загальні збори Кривої Союзу Українських Пч вівці у Львові** відбулися дня 13. с. м. при численній участі членів так зі Львова, як і з правітції. Пишуть нам про них: Збори відкриті іменем Комітету союзу п. О. Писецький, новаторовья присутній, заступив чя їх до оглядової і національної солідарности і вояонив затвердженой властю стат. Тимчасової

ства. Оліся зобраз голоз п. Ст. Паньків і в довший промові представив розвій Товариства, котре за короткй — бо лезив чотириохістий час свого істновання — всіло агуртувати в собі понад пів тисячки функціонерів почтових страційного до найнижшого слуги, взявши собі за ціль: стреміти до піднесення стьолого і економічного добробуту своїх членів. Відтак на висення п. Сієха з Бучача висказали Збори подяку уступаючому Комітету і уділили аболюторію за його діяльність. В дальшій ході охвалили збори висоту вписового і членських вкладок. Після тої ухвали вивосить вписовий К, а членська вкладка місячно також і К почавши від 1. серпня 1918. Відтак привітав голова зборів наслідшого Вп. посла п. Льва Левницького, котрий забравши голос похваловних зборів і представив свої заходи в парламенті, в комісії для справ державних функціонерів коло поліпшеня їх незагідної долі. При тій нагоді вказав Вп. п. Посол на некучу потребу переведення і предложення Парл. Репрезентамі точної статистики всіх урядовців України в окремих узглядненнях заточеннї. В дискусії, котра розвинулася по промові Вп. посла піанесено заміти, що до сеї пори наші посяи на жаль не здавали собі справи з гаги стану урядничого і з малым лиш виїском не займалися його долею. З черги вибрано Управу Товариства і Комісію ревізійну. Головою Союзу почтовців на протяг 5 літ став п. Олександр Писецький. При кімці забрала голос так місцеві, як і замісцеві члени Товариства, висказуючи свої бажання і даючи всіазки нововибраній Управі що-до наряду діловодства Слідуячого для представивая президія Союзу президентова дирекції почт п. Шіфнерова, його заступникови радникови двора п. Ласкому, шефови превідіальному п. д-р Якешови, всім персональним референтам, як також управителям урядв почтових Львів 1 і 2. Невадві удасться делегатам Союзу почтовців до Вітня, щоб предложити свої домагання міністерству торговлі і наважати вносити з центральними товариствами функціонерів державних. Канцелярія Союзу мститься в „Народнім Дом.“ при ауд. Корнятів ч. 1.

— **З Геродка пишуть нам:** В суботу 20 липня с. р. урядив офіцарський корпус тутешного табору для повернувших в полону, від проведом полковника п. Мгалера та при живій співучасті цивільного населення концерт в хрессе фонду цесаря Карла. Численно зібрана публіка була нагороджена програжю, яка що-до артистичного добору і знаменитого виконання могла вдоволиити і найвсагливішх домагання. Скрипковий віртуоз поручник п. Євген Пляж, професор будапештської консерваторії сесю досконалою грєю прямо чарував слухачів, виключуючи особливо тонким відданнєм Крайсера Tambourin Chinois та фантазі з Кармен Сарасатго нечуваний ентузіязм. Відома піністка п. Оксана Бірешька стилевою і повною глибокою чуття грою не менше захоплювала публіку, яка бурею одлесків давала висказ своїм почуванням. В її досвідних руках спочивало і трудне завдання фортепяного супровозу, за що належить їй особливе призначнє. Велике вражіння зробила деклямація панни Модлінгер, що зі зрозумінням віддала адісні і чужі твори на воєні теми. Чистий дохід з концерту дав поверх 2000 К.

— **Відділ Тов. „Взаїмна Поміч“ в Городенці** відчинив в вереснем 1918 р. першу класу 4-хл. народньої школи з українською викладвою мовою в Обертині. В тій цілі оголошує конкурс на одну посаду учителя або учительки. В разі, колиб не зголосидьт жадна сила зуміченою учит. семіарією, прийме Відділ і кандидата III. або IV. р. уч. семінарії. Визагорода та сама, як в публичних школах. Ближших інфрмашій уділяє Роман Бачинський, учитель в Серфінцях п. Городенка.

— **З Галицького Воєнного Заведення кредитного.** Ц. к. міністерство фінансів затвердило ухвалу Ради адміністраційної Гал. Воєнн. Заведення кредитного, котрою надано прокурорські Заведення д-рови Мечиславови Шенкови титул заступника преректора, а заіменовано прокурорстом д-ра Юліана Звольського.

ОБЗІОТНЯ.

Второк, 30 липня 1918
Міні: греко-лат. Мерина вич. — рамо-кат. Альдоні.
Завтоа: греко-кат. Яжита і Омса — рамо-кат. Ігнати Лойла.

На концерт Ол. Носевича і Ф. Брацької, що відбудеться сеї суботи в салі тов. м. Досенка, замовлені білети преситсья підняти до п'ятниці в полудне в книгарні тов. ім. Шиченки, де вже розародуеться марта анууу на сей концерт.

Велику карту країн і народів Європи з езначенням границь України викидає на моді-

Від 26. о. м. оригінальної драми на
Прем'єра 4 дії в Маді Християнс
в головній ролі п. в.:

Нещасні окови супружжя

в Кіні „КОПЕРНИК“ Прогарне до-
повнене про-
грам. Настро-
єва музика.
— вул. Коперника ч. 9. —

слюнню К 7:50 А. Окшиш, Львів, вул. Кадця-
ка 4. 182 1—3

Північ! Дня 7. червня с. р. віддалися з
мого дому Лодвик Вільчинський, уч. II кл.
Гімназії, літ 12. Одні студентська, а забрав зі со-
бою ясну одіж. На чолі і над оком блиска.
До тепер не вернув. Пошуку Н. Т. читачів, хто
знає, де він подівається, знести підписаний.
Хто перший дасть знати, одержить нагороду
200 корон. — Матильда Мушка, Кам'янка стр.

Важне для учениць. Від вересня 1918 отам-
рається в Бережанах, доси ще неактивована
жіноча ц. к. семінарія. Учениці, що вчилися
короватно, можуть згодитися до іспитів на
поодинокі роки; учениці, що покинули VII кл.
відлікову, нехай зголошують ся на I рік семи-
нарії. Всіх інформаций що до науки і примі-
щеннях уділяє проф. І. Мануїл в Бережанах.

Бережанинська. Щ: раз пригадується, що
заходом кружка УПТ. в Бережанах вчався вже
другий підготовничий курс до гімназії, очічі
до науки нехай зголошуються до проф. д-ра
Левинського. Проміщення найдуть у „Сельській
Буці“. Зголошуватися можуть хлопці від 10—14
років.

Український Робітничий Дім у Львові. Чи-
тальня просвіти ім. Івана Франка в таборі ви-
селенців в Гмінді на своїх останніх загальних
зборах вирішила дати весь свій маєток як о-
собливий капітал на куплене або вибудоване у
українського Робітничого Дому у Львові. Також
жит. Просвіти ім. Тараса Шевченка дала одну
акцію „Українського Банку“ у Львові на 400 К
на ту саму ціну. На ліквідаційних зборах чит.
ім. Івана Франка вибрано кураторію, що має
виряджувати тим фондом і старати ся о його
збільшене. Підписана кураторія зложила в „Зе-
мельному Банку Гіпотетному“ у Львові казку
3520 К має одну акцію „Укр. Банку“ 400 К і
готівку 90 К 46 с. — разом 4012 К 46 с. Те-
пер звертають ся підписані до всіх працюючих
людей Галичини і Буковини в зазивом, щоби
хоч найдобільшими датками причинили ся до
вирядж. такої суми грошей, щоби в столиці аз-
стрійської України і українське робітництво ма-
ло центр свого життя. Гроші треба слати на а-
дресу „Земельний Банк Гіпотетний“ Львів, Під-
вале 7 для „Українського Робітничого Дому“ у
Львові. — Гмінд. 1. мая 1918. Анна Сирольська,
Іржана Одеськова, Іван Вовчук, Гриць Герд-
чук, Омелян Бачинський, Емануїл Сандул і др.
Лев Ганкевич.

НАДІСЛАНЕ.

П. Ст. Смальницького просить ся о відпо-
відь у відомій справі
найбільше до 1. серпня. о. Ковальський, Ванів,
в. Б. 187

АДВОКАТ

Д-р СТЕФАН БРИКОВИЧ

відкрив в Тернополі адвокатську канцелярію
при вул. Коперника 18. (партер). 178 1—2

Пошуку інструктора або інструкторки на село на ці-
лий рік для 2 дітей IV. і V. кл. нар. Ціна удержаннє і
життя після умови. Зголошеннє проху слати на адресу:
в. Іванів Шех, парек в Бітла, в. Боржя. 179 1—2

Адвокат і оборонець

Др. Іляріон Бачинський

в Стрию, вул. Потоцького ч. 15.
(коло головної пошти)

возвернув в баратах в Гмінді і провадить все-
кого рева процеси, також регабіліційні за не-
новинні засуди.

Виробляє восні позички. Інтервеніюс о
беззворотні субвенції на відбудову в справах
жончинкових, реклімацій, о відмоги по ране-
мих і убитих, і т. д. 174. 2—3

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

О. Куратів: Цегельського і Кузь-
му проху о інформа-
ції та лозанє адреси. — О. Zawickij Feldkurat
Видарскі П. Олгоп в 31. 147 2—2

Хто має яку вістку про У. С. С. Володимира Твар-
дівича, пононеного ще в 1914 р. послідня вістка від
нього була ще в жовтні 1917 з Павлодару Семіялдя
твської області, аволить нас в о вісткути її на адресу:
о. Ю. Твардівич,
Лопняка, почта Долина.
2—3 152

ОГОЛОШЕННЯ.

Канцелярія адвоката

Івана Сас Комарницького

радика двора — у Львові, вул. Словацького 6.
провадить процеса регабілітаційні невинно за-
суджених через військові суди, та процеса о від-
шкодованє, За непозвинні засуди. Інтервеніюс в
дотячних Централях в справах о беззворотні
субвенції на відбудову знищених війною господарств,
(будинки, знаряди домашні, інвентар
і т. п.) виробляє восні позички, провадить
справи о читальби восні, справи причинкові у
всіх трох інстанціях, відмоги для осіб і родин
по цивільних ранених і убитих підчас війни та
взагалі приймає всякі інші справи входячі в
обсяг права. 1259 4—16

Сольоворс керс до лиці і рук, викліченє і вибілює
шкіру, ціна К 1.60 на штуку. Заліжен-
тай керс до зубів, — ціна К 1.70.
468a 165—7

С. ФЕДЕР, Львів, вул. Омелювана 7.

Матурист пшухує на рік шкільні лавці на селі. —
Адреса „Матурист“, Нестанічі, Холофа. 169

Дітка з добрим гологом пошукує парохія Кадул, на
сталу посаду. Нотний сапа півкадина, першегство ін-
вандим в інстанціях вардних много знантя, платня
добра. Віднесє нсь до уряду парохієдального. 166 1—8

Семінаристин пошукє сьм Іляріон Лушпинський до
науки 2 хлопців в I. і II. кл. шк. народн. від 1. серпня
або вересня на цілий рік. Вшагерода після умови. в зго-
лошеню подати услія — Соколіс, в Петік золотий, ко о
Бучача. 161 1—7

Пошуку інструктора на час від початку серпня до
кінця фєрїя, якчїби переребля з моїм сьмом вагема-
тнику в II. курсу VI. кл. гімн. Устє за після умови. Зголо-
шенє на адрес о. Кл. Вазилєвич, Ц-періє, в Яричє
волик. 161 2—3

Пошуку інструктора на 10 місяців для
ученика III. кл. гімн. і для
дівчини до відлікової школи о. М. Гарух в Не-
внанові п. Хошів. 180 1—5

Безплатно приймає на час фєрїя учени-
ка з V. або VI. гімн. клєєн
Теодор Мишишин, селянин в Журавниках, п. і
ст. Куровичі — куди треба зголошуватись. 186

КОСИ І СЕРПИ, з правдивої
стирїєської
стали, висикає за послїплатою, Народна
Торговля у Львові. XI 3—6

Пошукую від вересня на цілий рік
шкільний здібного інстру-
ктора дл сьма в III кл. гімн. україн. —
Успія після умови. Мєх. Дєркот, парєх
в Б. Лозіві, в. п. Невєністо. 181 1—3

Шукаю учительки до 2. дітєт
від. на цілий рік Фєртепан вимаганій. Гонорєр
після умови о. Григорій Кєлімон, Ришкова Во-
ля в. Бобрівка. 161 2—4

Пошукую сейчас

концієвєнта адвокєцького і солїцитєтєра
Зголошенє: Д-р Ардан, адвокат в Любачєві.
126 5—6

Лїцїтєціє конїєй.

Експозїтура вільничє ч. 36 в Бережанах
продїєть в дорозї публїчної лїцїтєціє околє
120 дуже дєбрїх конїєй, закуплєних на восні
с. р. на Українї і на Уграх до облєдуги парє-
вїх плугїє.
Кулуєчї мустьє матї легїтїмаціє від своєї
Експозїтури або від ц. к. Старєства.
Лїцїтєціє відбудєтьє в четвєр днє 8.
серпнє в годїні 8. ранє колє залїзничєгє дєр-
вїє в Бережанах.

Експозїтура вільничє ч. 36.
в Бережанах.
3—3 160

Красивий Союз для збуту худоби у Львові
вул. Оссолінських ч. 15.

потребує сейчас кореспондєнта, має-
нїстїкє, якє впрєзно пишє на машинї „Мєрє-
дєс“ українським і лєтїнським письмом і тра-
сїє бюрєвї до бухгалтєрїє і манїтулїєї. Вєд-
єноручно писанї подєнє пєтєнтієв прїймає Дє-
рєкїєй кожєго днє до 12. год. ранє. 113 1—2

Нові книжки. Нові виданнє

„Всєсвїтної Бїблїотєкї“

Накладом видєвнїцтєва „Всєсвїтної Бїблї-
отєкї“ сєкє повїєли сє друком слїдуєчї книжкє:
Н. 13. Гуга фон Гломанстєлє „Свїєтє Тє-
цїєкє“, драмєтїчнє поїма в перекладї Остєпа
Луцького. Цїна 1 К. 50 с.
Н. 15. Дєрє Дмитрї Днїцєга: Українськє днє-
жєтнє думкє і Єврєпа. Подїєтїчнє розвїдє.
Цїна 3 К.
Кїнчїть сє друковєтє: В. Кєлолєнє „Свї-
єнїєнє“, повїєть в перекладї Пєтра Дєтєлє.
Новозмєднїє випускї „Всєсвїтної Бїблїотєкї“
можнє дїєтєтї в „Кєнгарїє Наук. Тєл. ім. Шє-
чєнкє“ у Львовї Рїнок ч. 10. або у Ієвєнє Кє-
нонїчє в Борїєслєві за попєрєднїєм надєслєннєм
налєжїтєстї і на коштє пошкїє 30 сот. на порє-
чєнє облєтє 60 сот. 2—3

Важнє для всїх. Книжкє на часї.

Вже вїєшлє друком і продєєтьє книжкє
вїданє Тєм „Сїльськїє Гєспєдєр“ нєтїєсє
Вєладїмїєв Цєлєвїчєм „Пєрє воснїє чїтєчїєї“
спїєдєвєнїєтє воснїєх шкїд“. Є сє практичнїєї
кєрєднїєкє зєосмєтрєнїєї єврєпєм зголошєннє, рїє-
нїєм тєрїєфїєм і тєбєлєцїєм облїєнєнє. Кождїє
кому вїєскє щєсь зарєкїєрєвєтїє, кождїє
мєє воснїє шкєдї, кєзїєвєнє собї Яєго прочєтїє
тїє. Книжкє слє чїслїть 13 дєкушїє дєрукє, а кє-
штєє всєго 5 К 40 сот., з порєчєнєю пошкєє
перєсїєлєкєю 6 К. Найлїєше зємєчєтє в Кєтєє
господєрськїє Т-тїє „Сїльськїє Гєспєдєр“ у Ль-
вовї, вул. Зїєрєвїчє ч. 20. IV 4—4

„Сїдєнїє“

Фабрїкє дїєтєтїчнїх вїрєбїє і долєтїєє
пєчїєвє в Краковї вул. Шлєк ч. 59, порєчєє сїє
вїрєбїє мєркї „Сїдєнїє“ а сє: ТОРТИ (БєБє)
варшєвськїє в пїєтї вїдмїєвєх, МЄДІВНІКІє тєтєє
овочєвїє ГєЛЄЯРЄТКІє з кїлькєдїєдєтїє сїєнїє.
Вїєслєєть сє на прєвїєнїєчїє тєк пошкєє
і залїєнїєчєю. Длє П. Т. кулуєчїє вїдлєдїєнїє рє-
бєт. Цїннїкє вїєслєє і прїймає зємєчєннє

АЛФРЄД К. ГєМПЄЛЄ,
гєнєрєлїєнїє зєстїєпнїєкє на Австрє-Угоршєннє
ЯРОСЛЄВ. 1328 16—18

СПІВАНІК УКРАЇНСЬКОСІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

В опрєдї: Оклєднїєнє в єрєкєтєх, 128 стєр., 53 вєстїє
нєтємєє на одїєнє голєс, 68 обрєвїєчїє. Прєгарнєє єрєкє-
Цїна 5 єур. — Жєдєтєє нє послїєдєвєтєю: Zentr-
tєgung der ukrainischen Legion, Wїnn VIII, U-
dєrєrgєssє 20. — 3 вєлєє трєбє слєтїє К 576 нєтєрє-
VBL 4—4

Інж. ЛЄВ ЛЄВІНСЬКІЙ і Сїлїєнє
у ЛЬВОВІ
вул. Сєдєвє ч. 3. (бїчнє Пєтєчєвськє)

БЮРО АРХІТЄКТОНІЧНЄ і ПІДПРІЄМСТВО БУДІВЄЛЄЄ

перєєдєтїє оїєнїкє знїєщєнїєх вїєчїєю оєє-
дїєлєчїє.
Прїємає нєглєд і колєєвєдїєчїє нєдїє
дїєлєчїє.
Вїєкєнєє плєнїє, кєштєорїєсїє, знїєкїє дїє
новїєх і знїєщєнїєх вїєчїєю будїєлєєчїє.

в обєєгє архїтєктурїє, будїєннїєчїє
умїєтнєчєго мїєсьєчєго і сїльсьєчєго
161 2—2

З друкарні „Цїє“, Львів, Рїнок ч. 16